

NATIONALE MAATSCHAPPIJ
DER BELGISCHE SPOORWEGEN

20 Augustus 1958

Directie van het Personeel
en de Sociale Diensten

Afdeling 53-2 — Sectie 19

Voorkoming van arbeidsongevallen

Tel. 2332

Bericht 50 P.

Bescherming van de ogen

Christ
fah
gra.

Bescherming van de ogen.

Uitreiking :

1 — 11-12, 11-21, 14-12.

11 — 2, 3, 4.

101 tot 106 — 6.

2

20 — T.K.

200 — 1, 2, 3, 4, 7, 9, 10, 11,
12, 14, 15, 16, 20, 22.

3

31, 34, 36 — 1, 2, 3, 4, 8, 12,
25, 29 (Clt 32-13).

300 — 2, 3, 8, 10.

310 — 2, 3, 6, 10.

5 — 53-12, 53-2, 53-31, 54,
55, 56.

53 — 56.

7 — 1, 2, 3, 5, 9, 10.
(75-1) — 6, 8, 9, 10, 20,
25, 28.

70 — 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10, 20,
25.

700 — 3, 5, 6, 10, 11, 20, 25.

Bescherming van de ogen.

De Maatschappij, bezorgd om de veiligheid van haar personeel, getroost zich belangrijke uitgaven om een grote verscheidenheid van beschermingsmiddelen en inzonderheid brillen en gelaatschermen waarvan de doelmatigheid bewezen werd, ter beschikking van haar bedienden te stellen.

Het is echter niet genoeg dat die beschermingsmiddelen bestaan, ze moeten ook werkelijk en in de vereiste voorwaarden gebruikt worden.

Ongelukkiglijk heerst er op het gebied van de bescherming der ogen een betreurenswaardige onverschilligheid, en dagelijks worden er talrijke inbreuken vastgesteld voornamelijk wat de schutbrillen betreft.

Om de huidige toestand te verhelpen en het personeel vertrouwd te maken met het rationeel gebruik van de brillen, de gelaatschermen en de maskers, zal er een veertiendaagse van de veiligheid worden ingericht van 3 tot 15 November 1958.

Het welslagen van die veertiendaagse zal afhangen van de medewerking die verleend zal worden door de overheden, de onmiddellijke chefs en, in het bijzonder, de bedienden die door hun werkzaamheden blootgesteld zijn aan het gevaar van oogkwetsuren.

A. — Individuele beschermingsmiddelen tegen de gevaren van oogkwetsuren.

De Maatschappij levert kosteloos :

- schutbrillen, gelaatschermen en ademhalingstoestellen (maskers);
- lasschilden en lashelmen;
- werkbrillen en verkeersbrillen.

Het gebruik van schutbrillen, gelaatschermen, maskers, lasschilden of lashelmen is voorgeschreven bij de wetgeving op de uitvoering van werken die een gevaar van ernstige oogkwetsuren inhouden (art. 171, 172, 173 van het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming).

Deze beschermingsmiddelen moeten dus verplicht gedragen worden en geen enkele nalatigheid of onwetendheid mag worden geduld : de verantwoordelijkheid van de Maatschappij en van de onmiddellijke chefs staat op het spel.

De zogenaamde « werk- en verkeersbrillen » die door de Maatschappij zijn voorgeschreven, moeten gedragen worden op de plaatsen en in de omstandigheden die door de Medische Arbeidsinspectie zijn vastgesteld. Die brillen beschermen de ogen tegen de geringere gevaren, inzonderheid tegen het stof, de wegvliegende deeltjes, de prikkelende vochten, enz.

In de bijlage tot onderhavig bericht komt de beschrijving voor van de verschillende typen van beschermingsmiddelen alsmede van de omstandigheden waarin zij moeten worden gebruikt.

B. — Veertiendaagse van de veiligheid.

1. Doel van de veertiendaagse van de veiligheid.

- In elke werkzetel de diepere oorzaken opzoeken van de ongevallen aan de ogen en al de middelen gebruiken die kunnen bijdragen tot verbetering van de werkvoorwaarden en van de collectieve en individuele beschermingsmiddelen.
- De bedienden opvoeden, ze bewust maken van het nut van de te hunner beschikking gestelde beschermingsmiddelen en van hun plicht de reglementen betreffende de bescherming der ogen in hun eigen belang na te leven.
- Het personeel vertrouwd maken met het gebruik van de beschermingsmiddelen en toezicht houden op hun gedraging.
- De verantwoordelijkheidszin onder de chefs, het toezichtspersoneel en de arbeidersbazen opwekken.

2. Periode van voorbereiding van de veertiendaagse van de veiligheid.

Bij de ontvangst van onderhavig bericht moeten de onmiddellijke chefs :

- laten nagaan of al de machines en werktuigmachines voorzien zijn van de voorgeschreven beschuttingstoestellen : draaibanken, slijpstenen, houtmachines, enz.
Op de borden die op of nabij de machines zijn geplaatst, moeten de te gebruiken beschermingsmiddelen, brillen of andere, aangeduid worden;
- laten nazien of de werktuigen die bij het gebruik oorzaak kunnen zijn dat stukjes wegvliegen, in goede staat verkeren; zij moeten eventueel de mokers, hamers, beitels, koudbeitels, doorslagen, metaalbeitels, enz. laten ontbramen;

- doen verifiëren of de toestellen voor het wegzuigen van rook, stof, as, zaagmeel, enz. behoorlijk werken;
- waken op de reinheid van de installaties : roest en stof die door de wind, de tocht of bij het werk worden opgeworpen, zijn vaak oorzaak van oogletsels;
- de inventaris van de brillen, gelaatschermen, maskers, lasschilden en lashelmen laten opmaken.

Elke bediende moet, al naar zijn ambacht de in goede staat verkerende beschermingsmiddelen bezitten die hij moet gebruiken; elk gebroken of gebarsten glas, elke versleten neusbeschermer of hoofdband moet vervangen worden.

Er moet in elke werkzetel een niet te grote maar toch toereikende reserve brillen, gelaatschermen, enz. voorhanden zijn alsmede glazen om de beschadigde of verloren glazen te kunnen vervangen.

De verouderde en versleten voorwerpen moeten ter plaatse buiten gebruik gesteld en vervangen worden door beschermingsmiddelen die voorkomen in de opsomming van de bijlage tot onderhavig bericht. De ontbrekende voorwerpen moeten aan bureau 56-11, sectie 19, te Brussel aangevraagd worden, aan C.W. Mechelen wat betreft de bescherming van de booglasser;

- laten nagaan of de bedienden die nabij posten van booglassers werken, beschermd zijn door middel van schermen wanneer de lassers niet in afgesloten cabines werken;
- de plaatselijke veiligheidsconsignes aan de huidige omstandigheden aanpassen en er zich van vergewissen dat die consignes door de betrokken bedienden zijn gekend;
- in de lokalen voor het personeel met de grootste zorg grote plakATEN doen voorhangen met de tekst van de bijlage aan onderhavig bericht.

Die plakATEN kunnen bekomen worden op afdeling 53-2, Voorkoming van ongevallen, sectie 19.

3. De eigenlijke veertiendaagse van de veiligheid.

Tijdens de eigenlijke veertiendaagse van de veiligheid moet een verscherpt toezicht uitgeoefend worden op het dragen van de schut- en werkbrillen, de gelaatschermen, de maskers, de lasschilden en de lashelmen.

- De nieuw aangeworven bedienden, de afzonderlijk werkende bedienden en de bedienden die verrichtingen uitvoeren welke niet tot hun gewone werkzaamheden behoren, moeten speciaal in het oog gehouden worden.
- Bij elke onvoorzichtigheid, elke nalatigheid of elke inbreuk op de veiligheidsregelen moeten raadgevingen verstrekt en aanbevelingen gedaan worden.

Daar de opvoeding van het personeel het voornaamste beoogde doel is, lijkt het niet gewenst tijdens de veertiendaagse van de veiligheid sancties te treffen, behalve in geval van klaarblijkelijke slechte wil.

- De onmiddellijke chefs en hun medewerkers moeten aan de werklieden de bepalingen van onderhavig bericht en van de bijlage uitleggen alsmede van de plaatselijke consignes betreffende de bescherming van de ogen.

Zij moeten het personeel de verplichtingen in herinnering brengen betreffende de af te leggen verklaring en de gedragslijn die bij een ongeval aan de ogen moet gevolgd worden (bericht 79 P van 1957).

Daartoe moeten herhaaldelijk gesprekken van korte duur gevoerd worden met kleine groepen bedienden tijdens een ogenblik rust of bij elke andere gelegenheid.

- De onmiddellijke chefs en de toezichtsbedienden moeten nota nemen van de opmerkingen en suggesties der werklieden. Wanneer sommige bedienden verklaren blijvend gehinderd te zijn bij het dragen van een bril, moet het gewestelijk centrum met het oog op een geneeskundig onderzoek daarvan ingelicht worden.

Er werd vastgesteld dat talrijke bedienden die kloegen over ongemakken veroorzaakt door de brillen, in werkelijkheid aan gezichtsstoornissen leden en dat zij moesten verzorgd worden of een voorschriftbril dragen.

De bedienden hebben dus, eventueel, alle belang bij een dergelijk onderzoek.

- De toezichtsbedienden en de arbeidersbazen moeten zich in het bijzonder interesseren voor de veertiendaagse van de veiligheid. Zij moeten door hun voorbeeld, hun opvatting van de plicht en, desnoods, door hun vastberadenheid bijdragen tot het scheppen van een gunstige sfeer.

4. Verslag over de lering van de veertiendaagse van de veiligheid.

Bij het einde van de veertiendaagse van de veiligheid moeten de onmiddellijke chefs van de hoofdwerkplaatsen, de gewone werkplaatsen en de locomotiefdepots M.A., van de werkplaatsen B en E.S., de IPX, IPV en IPES voor de gezamenlijke diensten van hun groep, een verslag opmaken over het verloop van de veertiendaagse van de veiligheid.

Dit verslag moet handelen over de onderstaande punten :

- verbetering aan te brengen aan de installaties;
- verbetering aan te brengen aan de beschuttingstoestellen van de machines, aan de werktuigmachines en aan het gereedschap;
- verbetering aan te brengen aan de collectieve of individuele beschermingsmiddelen;
- voornaamste inbreuken en oorzaken van de oogkwetsuren en, eventueel, de maatregelen die reeds werden getroffen of die in overweging zouden kunnen genomen worden om die te verhelpen;
- nut van de veertiendaagse van de veiligheid en de beoordeling er van door het personeel.

Het bewuste verslag moet geadresseerd worden aan de respectieve directies alsmede aan de afdelingen :

- 53-2 « Voorkoming van arbeidsongevallen »;
 - 55-3 « Medische Arbeidsinspectie »;
- beide, sectie 19, te Brussel.

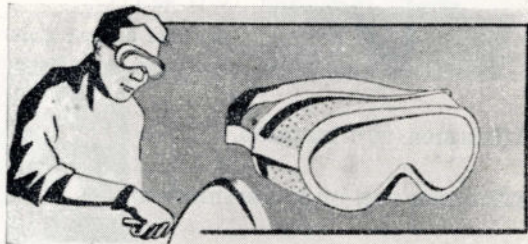
De Directeur van het Personeel
en de Sociale Diensten,
HAZARD.

Individuele beschermingsmiddelen voor de ogen.

I. — BESCHERMINGSBRILLEN.

0.17.43.109

Bril van heldere plastic, met soepele montuur en elastische hoofdband.

Bedienden welke verbeterglazen dragen, bij werken waarbij gevaar bestaat van oogkwetsuren door scherven.

Het gelaatscherm 0.17.43.220 mag ook gebruikt worden.

Slijpen : van gietijzer en brons; opkappen van slijpstenen.

De bril 0.17.43.111, 117 of het gelaatscherm 212 mag ook gebruikt worden.

Werken boven het hoofd uitgevoerd.

De bril 0.17.43.111, 113 of 117 mag ook gebruikt worden.

0.17.43.110

Bril van gekleurde plastic met elastische hoofdband.

Aftrekken van plannen : met gebruik van kwikdamplampen.

Lassen met de vlamboog. De geburen van de booglasser welke zich op minder dan 6 meter afstand van de niet afgeschermd vlamboog bevinden.

0.17.43.111

Bril met heldere glazen, metaalachtige montuur, versterkte brilringen en zijschermen uit rasterwerk.

Afbramen van metalen.

Afkappen van oude verfmerken.

Beitel. — bewerken van gietijzer en brons met de beitel;
— bewerken van beton en steen met de beitel.

Handboor (electrische) : werken uitgevoerd op harde materialen met de electrische handboor.

Houtkappen van brandhout voor het aansteken van de vuurhaarden.

Ketelmakerij. Werken met de luchthamer voor :
— het snijden van plaatijzer, dwarsijzer en klinknagels;
— het stuiken van naden en klinknagels.

Klinken en ontklinken. Werken uitgevoerd door de klinkers en hun helpers.

Kussenblokkeleggers : smelten van wit metaal;
afkappen met de hamer.

Lassen : bedienen van de lasmachine voor het electrisch lassen van spoorstaven.

Pistoolhamer : werken met de pistoolhamer.

Slijpen van gietijzer en brons;
opkappen van slijpstenen.

De bril 0.17.43.109, 117 of het gelaatscherm 212 mag ook gebruikt worden.

Smidse : werken bij de smidsvuren en met de valhamer;
zagen en raspen van gloeiend metaal;
afbramen en afslijpen.

De bril 0.17.43.112, 116 of het gelaatscherm 222 mag ook gebruikt worden.

Zuigergeleiders : koud rechtmaken van de zuigergeleiders.

Werken boven het hoofd uitgevoerd.

De bril 0.17.43.109, 113 of 117 mag ook gebruikt worden.

0.17.43.112

Bril met gekleurde glazen, metaalachtige montuur en zijschermen.

Gieten van metaal in de gieterij.

Puntlassen van metalen stukken.

Smidse. Werken bij de smidsvuren en met de valhamer.

De bril 0.17.43.111, 116 of het gelaatscherm 222 mag ook gebruikt worden.

0.17.43.113

Stofbril bestand tegen zuren.

Accumulatoren van rijtuigen en autovoertuigen :

uiteennemen en opstellen;
wassen en onderhouden in de werkplaatsen en
onderhoudsposten.

Briketten en as : behandelen van briketten en as.

De bril 0.17.43.117 mag gebruikt worden ; machinisten en stokers dragen de bril 0.17.43.117.

Onkruid verdelgen. Behandelen en gebruiken van onkruidverdelgende producten.

Schoonmaken van dynamo's en elektrische motoren met perslucht.

Werken uitgevoerd boven het hoofd.

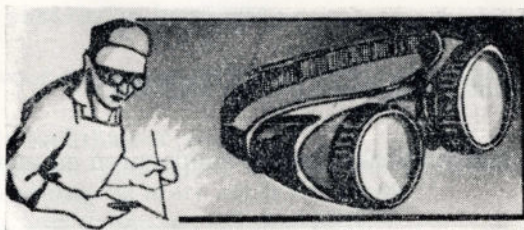
De bril 0.17.43.109, 111 of 117 mag ook gebruikt worden.

Zuren. Behandelen van zuren en andere bijtende producten.

0.17.43.114

0.17.43.114

Lasbril met bakelieten oogschelpen en glazen van middelmatige tint.

Deze bril is geschikt voor : **alle werken met de lasbrander (oxy-acetylenische)** zowel voor het autogeensnijden als voor het lassen van metalen;

Bij het koperlassen mag ook bril 0.17.43.115 gebruikt worden.

het vasthouden van het lasstuk door de **helpers van de booglassers**;

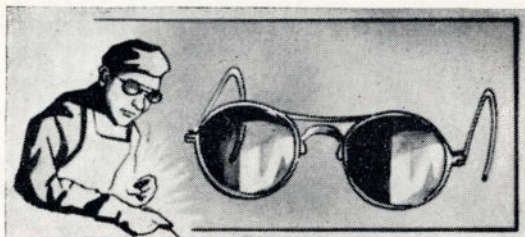
Het gelaatscherm 0.17.43.221 mag ook gebruikt worden.

het **metalliseren** met de pistoolbrander.

De zandstralershelm wordt terzelfder tijd gedragen.

0.17.43.115

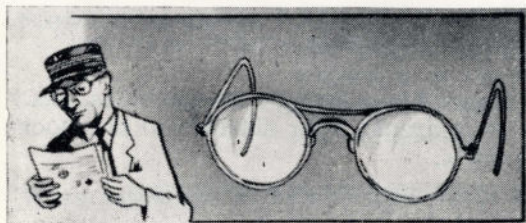
Bril voor lassersbaas en koperlassen.

Controle van laswerken door de lassersbaas.

Koperlassen met de oxy-acetylenische lasbrander.

De bril 0.17.43.114 mag ook gedragen worden.

0.17.43.116

Bril met heldere, geharde glazen, plan parallel en met metaalachtinge montuur.

0.17.43.121

Zelfde type als 116, met planmeniscus glazen.

De bedienden werkend of rondlopend in de werkplaatsen en die geen bijzonder veiligheidsmiddel, voorzien onder de andere rubrieken, moeten dragen (type 116).

Uitzondering wordt gemaakt voor de bedienden die standvastig een voorschiftbril of een bril 121 dragen.

Smidse. Werken bij de smidsvuren en de valhamer (type 116).

De bril 0.17.43.111, 112 of het gelaatscherm 222 mag ook gebruikt worden.

De éénogigen van alle diensten, die geen voorschiftbril dragen (type 121).

Uitgezonderd deze die in de bureau's werken.

Stielmannen en andere bedienden benuttigd in de werkplaatsen (type 121) :

aan werken welke een zeer goed gezicht vergen;
aan de bank, de rug naar het venster gekeerd.

Uitgezonderd zij die een voorschiftbril of een speciaal veiligheidsmiddel voor de ogen (0.17.43.109, 111, enz.) dragen.

0.17.43.117

Bril van vernikkeld geelkoper type S.N.C.F.

Bedienden te werk gesteld in stations waar veel stof aanwezig is, in gemeenzaam overleg aangeduid door Directie E en het Geneeskundig Arbeidstoezicht.

Briketten en as. Behandelen van briketten en as.

De bril 0.17.43.113 mag gebruikt worden. Machinisten en stokers dragen de bril 0.17.43.117.

Grafiteren van autovoertuigen.

De respirator tegen dampen 0.17.41.003 wordt terzelfder tijd gedragen.

Houtbewerking met de werktuigmachines (zaag-, topmachines, enz.) van uitheems en gedrenkt hout alsook van houtsoorten zoals « Unalit ».

Het stofmasker 0.17.41.002 wordt terzelfder tijd gedragen.

Machinisten en locomotiefstokers : bij het uitkijken, het hoofd buiten het afdak;
bij het rijden, kolentender vóór-aan;
bij het behandelen van brandstoffen;
bij het onderhouden van het vuur;
bij het kuisen van de asbakken en de rookkasten;
in alle omstandigheden in dewelke zich oogkwetsuren kunnen voordoen.

In dienst op de locomotief, moeten de machinisten en de stokers de bril op het voorhoofd of in de hals dragen, wanneer zij hem niet moeten gebruiken.

Ontroesten : met de stalen borstel van bogies en wagenonderstellen, isolatoren aan de bovenleidingen;
met de luchthamer.

Het stofmasker 0.17.41.004 wordt terzelfder tijd gedragen.

Schilderen met de borstel : in waterketels van tenders, ketelwagens en vergaarbakken.

Respirator tegen dampen 0.17.41.003 wordt terzelfder tijd gedragen.

Pistoolschilderen : onder druk of met verven die niet giftig zijn; onder krachtige druk of met giftige verven.

Respirator met toevoer van perslucht 0.17.41.005 wordt terzelfder tijd gedragen. Kap voor pistoolschilder kan ook gebruikt worden (N.G.). Voor aankoop : zie zandstralershelm.

Slijpen van gietijzer en brons; opkappen van slijpstenen;

De bril 0.17.43.109, 111 of het gelaatscherm 212 mag ook gebruikt worden.

slijpen met draagbare slijpsteen op grote snelheid draaiend.

Het stofmasker 0.17.41.002 wordt terzelfder tijd gedragen.

Stoomlocomotieven : afkrabben van de hemel in de vuurhaarden; doorsteken van de vlampijpen; werken in de vuurhaarden en de rookkasten van de locomotieven.

Het stofmasker 0.17.41.004 wordt terzelfder tijd gedragen.

Waterzuiveraar. Behandelen van kalk en soda.

Het stofmasker 0.17.41.004 wordt terzelfder tijd gedragen.

Werken boven het hoofd.

De bril 0.17.43.109, 111 of 113 kan ook gebezigd worden.

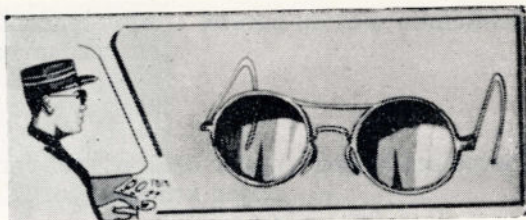
0.17.43.118

Lasbril met verstelbare gekleurde glazen en vaste heldere glazen.

Werken met de lasbrander, snel afwisselend met het hameren (rechten van langsliggers).

0.17.43.120

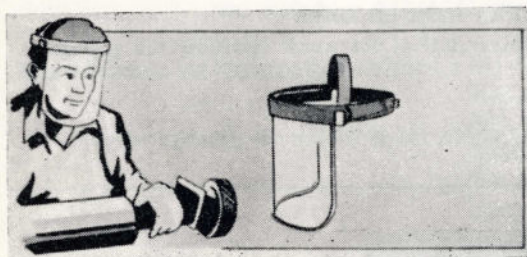
Bril met gekleurde glazen en metaalachtige montuur, zonder zijschermen.

Bestuurders : van elektrische treinen;
van Diesel-electrische locomotieven;
van motortreinen;
van draisines en spoortractoren;
van voertuigen voor dubbel gebruik (op het spoor en op de weg).

Deze brillen voorkomen verblinding en vermoeidheid van het gezicht veroorzaakt door de zon en het weerkaatste licht (sneeuw, water, enz.). In dienst moeten de betrokken bedienden altijd in het bezit zijn van hun bril.

II. — GELAATSCHERMEN EN HELMEN.

0.17.43.212

Gelaatscherm met beweegbaar, helder scherm van 175 mm.

Bewerken op de draaibank met grote snelheid van gietijzer, brons en wit metaal.

Schaafwerktuigmachines. Bedienen van werktuigmachines bij het schaven van metalen.

Slijpen van gietijzer en brons;
opkappen van slijpstenen.

De bril 0.17.43.109, 111 of 117 mag ook gebruikt worden.

Werktuigen. Werken uitgevoerd met werktuigen uit metaalcarbieden.

0.17.43.220

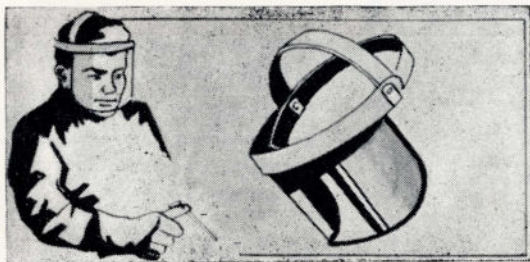
Gelaatscherm met beweegbaar,
helder scherm van 100 mm.

**Bedienden die een voorschriftbril dragen, gebezigd aan werken waar-
bij gevaar voor oogkwet-
suren bestaat.**

Bril 0.17.43.109 mag ook gebruikt
worden.

**Bedienden die een heldere beschermingsbril (0.17.43.109, 111, enz.)
moeten dragen en welke niet goed aanpast op het aange-
zicht.**

0.17.43.221

Gelaatscherm met beweegbaar,
gekleurd scherm van 100 mm.

**Bedienden die een gekleurde beschermingsbril (0.17.43.110 of 114)
moeten dragen en welke niet goed aanpast op het aange-
zicht.**

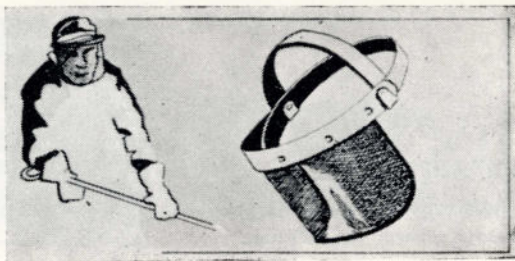
**Lassen met de lasbrander. Wanneer de lasser voorschriftglazen
draagt.**

Vlambooglassen. De helper welke het lasstuk vasthoudt.

De bril 0.17.43.114 mag ook gebruikt worden.

0.17.43.222

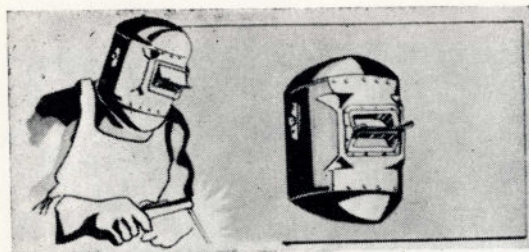
Gelaatscherm met beweegbaar scherm uit metaalgaas.

Bedienden te werk gesteld aan ijzer- en kopersmeltovens.

Smidse. Werken bij de smidsvuren en de valhamer.

De bril 0.17.43.111, 112 of 116 mag ook gebruikt worden.

0.17.42.001

Lashelm, nieuw model, beweegbaar, met twee vaste vensters, het ene met inactinisch, het andere met helder glas.

De lashelmen en lasschilden beschermen tevens het gelaat en de ademhalingswegen.

Vlambooglassen. Laswerken uitgevoerd :
in enge ruimten;
boven het hoofd;

laswerken waarbij het gebruik
van de twee handen vereist is;

afbikken van de lassing.

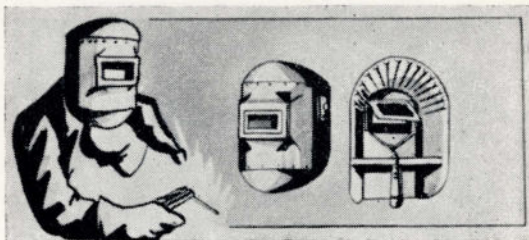
Venster met helder glas.

Venster

met inactinisch glas.

0.17.42.002

Lasschild nieuw model met een vast en een opklepbaar venster, het eerste met helder, het tweede met inactinisch glas.

Controle van het booglassen door de lassersbaas.

Het zakscherm kan ook gebruikt worden.

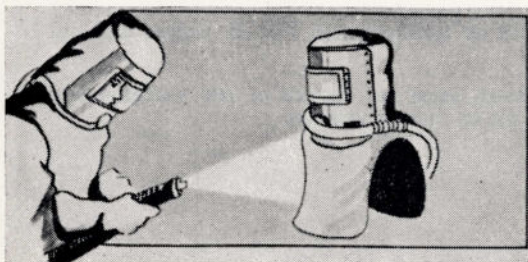
Autogeensnijden van metalen met de vlamboog.

Lassen met de vlamboog op normale hoogte.

Venster met inactinisch glas.
Lashelm 0.17.42.001 kan ook gebruikt worden.

Afbikken van de lassingen.

Venster met helder glas.

N.G.

Zandstralershelm.

Metallisatie met de pistoolbrander (Schoopprocédé).

De bril 0.17.43.114 wordt terzelfder tijd gedragen.

Ontroesten van wagenonderstellen met de droge kiezel- en staalkorrelstraal.

Aankoop aan te vragen aan Bureau 26-61 via het beherend bureau en het Medisch Arbeidstoezicht.

Zanden en ontzanden van gietijzer met de droge kiezel- en staalkorrelstraal.

N.G. Kap voor pistoolschilder.

Pistoolschilderen : onder krachtige druk of met giftige verven.

Respirator met toevoer van perslucht 0.17.41.005 en bril 0.17.43.117 kan ook gebruikt worden.

Voor aankoop : zie onder « Zandstralershelm ».

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Deze lijst werd opgesteld door het Medisch Arbeidstoezicht; alle nuttige opmerkingen moeten geadresseerd worden aan deze dienst (afdeling 55-3 — Sectie 19 te Brussel).
De opmerkingen betreffen zowel de hoedanigheid van de brillen als hun bestemming.
2. Indien een bediende de keus heeft, kiest hij de bril of het veiligheidsmiddel geschikt voor de verschillende uit te voeren werken.

Drukkerij van de N.M.B.S.
Dienstleider : R. LATAIRE
21, Leuvense weg, 21
B R U S S E L

— 61659.8.58 (2620). —
